

Kadir ÇAKIR

Strateji Geliştirme Daire Başkanı

Bozkırın Garibi

Neşet ERTAŞ

Neşet Ertaş da bu dünyadan göçtü gitti, ardında çok sayı da türküyü öksüz bırakarak. Türkülerinde; garipliği, gurbeti içten sevgiyi işledi hep. Hemşehrim olmasına rağmen maalesef tanışma imkânımız olmadı kendisi ile. 1938 yılında Kırşehir’de doğan Neşet Ertaş, küçük yaşta öksüz kalmış, babası Muharrem Ertaş’ın yanında düğünlerde önceleri keman daha sonra da saz çalıp çığırmaya başlamıştır. Çocukluk yıllarının bir kısmını Yozgat’ta geçirmiştir. Öksüzlük bir yandan gariplik bir yandan derdini hep içine atmıştır Neşet Usta. Zaten dert çekmese, itilip kakılmasa ne yazardı ne söylerdi herhalde. Neşet Usta’nın, o küçük yaşında bile adeta olunmaz doğulur der gibi Yozgat’ta babasının yanında düğün dernek dolaşırken bir kıza olan aşkını

“Yozgat ellerinde garip garip gezerken

Göründün gözüme бүтүн belimi

Gariplik elinden candan bezerken

Nasıl arz ederdim garip halimi”

ile dile getirişi, O’ndaki cevheri belirten iyi bir dörtlüktür.

Gurbette düğünlerden üç beş kuruş kazandıktan sonra, ailesiyle birlikte Kırşehirin Bağbaşı Mahallesi’ne, aşiretinin olduğu yere yerleşmiş oralarda düğünlere gitmeye başlamıştır. Babası Muharrem Usta zaten efsane iken Neşet Ertaş da sazını sesini duyurmaya başlamış, kendi ifadesine göre, “düğün derneklerin hepsi gendilerine gelmeye başlamış”tır. Bir süre sonra bakmışki diğer abdalların ekmeğine mani oluyor, gayri buralarda bize yer

yok diye alıp sazı eline, cebindeki üç beş kuruşla yollara düşmüş ve İstanbul’a gitmiştir. Gariplik yine yakasını bırakmamış aç susuz dolaşmış, bir süre sonra gazinolarda türkü söylemeye başlamış sonra da malum olduğu üzere herkesce tanınmıştır.

Neşet Usta’nın yüzlerce türküsü vardır ve söylediği türkülerin çoğu kendisine aittir. Bunun yanında kimi yazılan türküler de bir başka güzel yorumlamıştır. Bunlardan birisi gerçekten ilginçtir. Kırşehirin Çiçekdağı İlçesinin Orta Hacı Ahmetli Köyünde ağasının kızına aşık olan ve şiir yazdığı için de kendisine Aşık Mustafa denilen genç, sevdiği kıızı ister ama “fukara” diye vermez ağası Aşık Mustafaya kızını. O da ben buralarda duramam diye alır başını İzmir’e çalışmaya gider. Aşık Mustafa’nın gönlü kulağı hep köyünde, sevdiğindedir. Bir gün bir köylüsü İzmir’e gelir, Aşık Mustafa köylüsü ile biraz sohbetten ettikten sonra daha fazla dayanamaz ve ağasının kızını sorar. Sorduğuna da soracağına da pişman olur çünkü ağasının kızının yakında evleneceğini öğrenir. Aşık bu durur mu bu söz yüreğine hançer gibi saplanmıştır. Bundan sonra dile, gönülden geleni söylemek düşer.

“Zahide kurbanım ne olacak halim

Gene bir laf duydum kırıldı belim

Gelenden gidenden haber sorarım

Diyorlar Zahide oluyor gelin”

diye başlayan 12 kıtalık bir şiir yazar. Yazar yazmasına da kime duyurabilir ki sesini. Neşet Usta bu türküyü alır

ve yazan Aşık gibi nasıl içten söyler ve halk müziğimizin bir başyapıtı haline getirir. Bugün Zahide türküsü en fazla dinlenen birkaç türküden biridir.

Türkiyede bu kadar geniş bir yelpazeye hitap eden başka bir sanatçı yoktur herhalde. Okuyanı, okuyamayanı, fakiri, zengini, genci, yaşlısı, köylüsü, kentlisi herkesin gönüllerine hizmet etmiştir Neşet Usta. Küçük yaşta memleketinden ayrılmış garipliğe gurbette eklenmiştir. Ankara’da, İstanbul’da sonra gittiği Almanya’da orta anadolunun küçük, kendi halindeki ili, burnunda hep burcu burcu tütmüştür. Doğduğu şehre olan hasretini;

**“Ana vatanımsın baba yurdumsun
Ozanlar diyarı şirin Kırşehir
Uzak kaldım gurbet elde derdinsin
Hasretin bağrımda derin Kırşehir”**

diyerek dile getirmiştir.

Neşet Usta, gerçek sevgiye, anaya, babaya da ayrı bir değer vermiştir. Onun için insan olmak önemlidir. Kimse kimseden üstün değildir. Nitekim, kaşla gözle başlayan sevginin, gönüllere olan deruni yolculuğunu,

**“Kurusu fidanın güllerin solsa
Gönlümde solmayan gülümsün benim
Yaprakların gazel olsa dökülse
Daha taze fidan, dalımsın benim”**

türküsüyle devam ettirmiştir.

Küçük yaşta öksüz kaldığı için ana hasretini hep yüreğinde hissetmiştir. Usta, çok dinlenen türkülerinden biri olan;

“İki büyük nimetim var biri anam biri yarım

İkisine de hürmetim var biri anam biri yarım” türküsünde yarla birlikte anaya olan sevgisini saygısını dile getirmiş, türkünün sonunda da küçük yaşta öksüz kalmanın etkisiyle, “anam garip anam derdimi ben kime yanam” diye içini dökmüştür.

Neşet Usta her canlıya saygılı, herkese karşı mütevazı idi. Çıktığı programlarda da seyirciye katılımcılara saygı da kusur etmezdi. Ama orta anadolu abdal geleneği-

nin en güçlü sesi olan babası Muharrem Ustanın adı geçtiğin de bambaşka bir ruh haline bürünürdü. Televizyon programlarında izlediğim de babasının adı geçtiğinde hemen kendine çeki düzen verir, bir iç çekerdi. Muharrem Usta, Neşet Ertaş için sadece bir baba değil aynı zamanda arkadaş ve daha da önemlisi hocaydı. O’ndan öğrenmişti çok şeyi. Çalmayı, çıkırmayı, edebi, garipliği. Hastalığı dolayısıyla Almanya’ya giden Neşet Ertaş uzun süre gelemez, babasının da ağır hasta olduğunu duyunca birkaç günlüğüne de olsa Kırşehir’e gelir babasını ziyaret ettikten sonra geri döner. Kısa süre sonra da ölüm haberini alır. Yıllar sonra Kırşehire geldiğinde kolunu kanadını kırık hisseder ve

**“Uzak yoldan geldim hasretim için
Hani nerde Babam Muharrem nerde
Yaralı Bülbül’üm ses vermez niçin
Yüreği yanığım O Kerem nerde”**

diye feryadını dile getirir. Çünkü o babasıyla evlat babadan ziyade arkadaş gibidir. Her derdini sevincini O’nunla paylaşır, beraber ağlar beraber güler. Neşet Usta babası ile ilgili olarak, “kimi zaman babamla baş başa otururduk hiç konuşmazdık ama yine de O’nunla dertleşirdik, birbirimizin halından anlardık, O benim ruh ikizim gibiydi” der. Ahir ömründe torun torba sahibi olmasına rağmen ne zaman baba mevzuu açılrsa, insanın babaya olan ihtiyacının gittikçe azalmadığı gibi arttığını ne güzel anlatır, babasını daha dün kaybetmiş gibi sazını sözünü konuştururdu.

Neşet Ertaş, ilk şiirlerini yazmaya başladığında babasına, bize ne derler şiirlerimde hangi adı kullanayım, diye sormuş, O da oğlum bize garip derler garip adını kullan, demiş. Bundan sonra da Neşet Ertaş hep garip mahlasını kullanmıştır şiirlerinde. Kendini her türlü imkana sahip olduktan sonra da garip olarak tanımlamıştır. İnsanoğlu aslında ne kadar mala mülke makama sahip olsa da gerçekten gariptir. Çünkü baki olan Allah’tır ve her şey emanettir, kuru dallar arasında yeşermeyi beklemek, bize bir nefes ötededir. Ama Neşet Ertaş’ın garipliği, garipliğinin hep farkında olmasıydı belki de. Allah rahmet eylesin.